

Van Rijn - de Bruyn

Fruit-trees ■ Саженцы плодовых деревьев

ПИТОМНИК

ООО "Ван Райн - Де Брюн Украина"

ПИТОМНИК

Van Rijn - de Bruyn BV Голландия

www.vanrijn-debruyn.com

irene@urdzik.pl.ua

Украина, Днепропетровская обл.,
Никопольский р-н

+38 050 497 61 31
+38 0566 672 491

"Новини садівництва"
щоквартальний
науково-виробничий журнал
№1(83), січень-березень 2014 р.

Засновники:

Укрсадвинпром; Уманський національний університет садівництва; Інститут помології НААН; Мелітопольська дослідна станція Інституту садівництва НААН; Подільська дослідна станція Інституту садівництва НААН

Зареєстрований Держком-видавом України
5.03.1994 р., серія КВ 465

Головний редактор:

доктор с.-г. наук Мельник О. В.

Редакційна колегія:

доктори с.-г. наук Балабак А.Ф.,
Бутило А.П., Копилов В.І.,
Копитко П.Г., Майдебура В.І.,
Хоменко І.І.; доктор екон. наук
Непочаєнко О.О., кандидати с.-г.
наук Кучер М.Ф., Ріпамель-
ник В.П., Сенін В.В.; Рибак А.В.

Номер редагували:

Мельник О.В., Личенкова І.О.

Проект обкладинки

і верстання: Мельник О.В.

За використання
матеріалів
посилання на "НС"
обов'язкове

Підписка в редакції

Адреса редакції:
Абон. скринька 543,
20305, м. Умань-5
Черкаської області.
Сайт: www.novsad.com
Ел.пошта: novsad@ukr.net
тел. +3804744 32326

Підписано до друку 23.ІІІ.2014
Формат 60х84 1/16
Обсяг 3 др. арк.

Надруковано в друкарні
фірми "Есе": 03142, м. Київ, пр-
т Акад. Вернадського, 34-1

Зміст

Актуально

Грізний шкідник плодів кісточкових
і ягідних культур.....2

Захист саду

Голландська стратегія проти парші5
Ранньовесняний захист від парші.....7
Некротична плямистість листя яблуні.....10

Агротехніка

Нове в обрізуванні плодової стіни.....12
Особливості обрізування груші.....14
Проріджування зав'язі за контурного
обрізування.....18
Проти ґрунтової.....19
Порічка на шпалерах: польський досвід.....21

За рубежом

Структура польських плодів садів.....23
Ефективні технології вирощування суніції.....25
Нове у вирощуванні суніції.....28
Новини з "Інтерпери".....29
Тепло з плодової деревини.....29

Нові культури і сорти

Сорти яблук для прямого маркетингу.....31

Переробка, реалізація

Майбутнє післязбиральної обробки плодів.....33
Безпека в камерах з РГС.....34
Мережева торгівля плодами.....34

Об'єднання

Діяльність організацій молодих садівників.....37

Хроніка

Свято врожаю в Умані.....38

Фото на обкладинці: Обрізування яблуневого
саду з платформи у Польщі (фото О.В. Мельника).

Новини садівництва, 2014, №1 1

ПРОРІДЖУВАННЯ ЗАВ'ЯЗІ ЗА КОНТУРНОГО ОБРІЗУВАННЯ

Важливий аспект запровадження механізованого (контурного) обрізування плодової стіни – досягнення високої якості плодів завдяки можливості механічного проріджування квіток і зав'язі.

За контурного обрізування сила росту дерев зазвичай менша, а це сприяє хімічному проріджуванню зав'язі, ефективність якого за сильного росту нижча. В одному з дослідів бельгійського інституту садівництва насадження яблуні сортів Пінова та її клону Евеліна три роки підряд обрізували механізовано в фазу рожевого пуп'янка, а контрольну ділянку обрізували вручну. На початку березня на частині дерев механізовано прорізували додаткове 40-сантиметрове "вікно" по всій довжині ряду.

Хімічне проріджування зав'язі Глобарилом (6-бензиладенін) на чверть зменшило кількість плодів на деревах (таблиця), а за механізованого контурного обрізування такого ефекту не досягнуто. У порівнянні зі звичайним контурним обрізуванням, прорізування "вікна" на початку березня забезпечило більше число плодів.

Ефективність проріджування зав'язі Глобарилом залежно від способу обрізування, плодів на дереві

Спосіб обрізування	Без проріджування	Глобарил
Традиційне (вручну)	160	122
Контурне	145	152
Контурне з вікном	170	188

Порівняно з дією препарату Глобарил, механізоване проріджування квіток суттєво зменшило чисельність зав'язі на плодовій стіні.

За необхідності видалення відносно невеликої кількості зав'язі з периферії крони механічне проріджування слід виконувати на дуже ранній стадії з невисокими обертами механізму, поєднуючи його з проріджуванням хімічним.

Література

Poldervaart G. Mechanical pruning required different thinning strategy // European fruitgrowers magazine. – 2013. – №9. – Р. 11.

(А.М. Чапlouцький)

ПРОТИ ГРУНТОВТОМИ

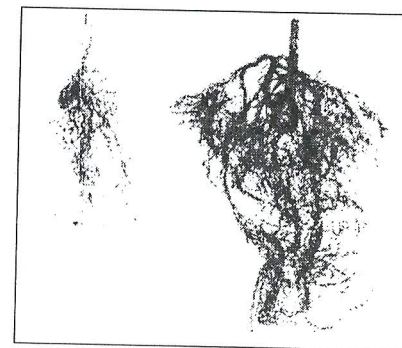
Негативний вплив ґрунтовтоми найбільш згубно проявляється в молодих насадженнях яблуні, груші й інших рослин порядку розоцвітих, які на одному і тому ж місці вирощуються повторно. Серед негативних наслідків цієї так званої хвороби реплантації – "притуплений" ріст коренів (рисунок), утворення пагонів з короткими міжвузлями, нижча врожайність саду і гірша якість плодів, чому певною мірою запобігають чергуванням зерняткових і кісточкових культур.

Наявність у плодовому саду стаціонарної шпалери, градозахисної сітки та краплинного поливу нерідко спонукає спеціалізоване садівниче господарство повторно закладати насадження на місці розкорчованого саду. Як наслідок, суттєво зростає негативний вплив ґрунтових патогенів, особливо для слаборослих сортів на карликових підщепах, і, залежно від вирощування попередніх насаджень та числа раз їх садіння, прояви ґрунтовтоми тривають 30–40 років.

В італійському південному Тиролі, наприклад, ґрунтовтома серйозних проблем донедавна не створювала, хоча насадження яблуні в багатьох садівничих господарствах росли на одному й тому ж місці протягом багатьох десятиліть (іноді навіть більше ста років), проте із запровадженням інтенсивних садів ситуація змінилася.

Спричинена повторною культурою ґрунтовтома особливо негативно впливає в перші п'ять років після садіння плодових дерев, блокуючи повернення інвестицій і не даючи змогу досягнути високої врожайності, тому її подолання останнім часом надають все більше уваги. Негативний вплив ґрунтових патогенів кардинально знижує хімічна дезінфекція ґрунту, проте останнім часом її застосування зазнає суттєвих обмежень.

Плануючи повторне використання ділянки для насаджень плодових культур, необхідно встановити причину появи і рівень ґрунтовтоми. Для цього оцінюють розташування ділянки з точки зору можливого стресу від посухи чи низької температури, вмісту в ґрунті органічних речовин (гумусу), забезпеченості еле-

Корені яблуні після садіння на місці старого саду (зліва) і додаткової обробки ґрунту парою з температурою 90°C (справа) [1].

ментами мінерального живлення та повітропроникності, а також відповідність активної кислотності (pH) ґрунту потребам запроваджуваної плодової чи ягідної культури.

Якщо ґрунт до садіння підготовлено добре, появу ґрунтовими здатні спричинити токсини патогенних мікроорганізмів в умовах порушеного балансу мікроорганізмів кореневої зони, зокрема, бактерії та збудники фітофторозу чи ризоктоніозу. Менше шкодять нематоди, яких дезактивують високотемпературною паровою обробкою або хімічною дезінфекцією ґрунту Базаїдом, проте останню за вирощування екологічно чистої продукції плодів і ягід не застосовують.

Негативного впливу ґрунтовими уникають закладанням плодового насадження на "свіжому" місці або додаванням перед садінням дерев у зону кореневої системи органічної речовини (перегній, компост) та специфічних мікроорганізмів. Готуючи ділянку під сад, видаляють залишки коренів і глибоко розпушують ґрунт, насичуючи його киснем. За іншим способом ґрунт з-під розкорчованих дерев видаляють, заповнюючи траншеї свіжим ґрунтом, сумішшю його з перегноем або компостом.

Негативну дію ґрунтовими нівелюють застосуванням органічних та мінеральних добрив і спеціальних препаратів. У дослідях бельгійської станції садівництва змішування ґрунту з аміачною селітрою за дворазового її внесення по 20 кг/га покращило показники росту дерев яблуні сорту Джонголд. В іншому досліді з цим сортом внесення в ґрунт препарату Vivisol збільшило приріст обхвату штамбу на 23% порівняно з ділянкою без такої обробки. Для подолання негативних явищ ґрунтовими і покращення якісних показників ґрунту рекомендовано вносити Vivisol по 25 кг/100 м², а також гній або субстрат з-під грибів перед садінням дерев, хоча пов'язаних з ґруннтовою проблем це повністю не вирішує.

Нематоди в ґрунті на місці розкорчованого плодового саду чи ягідника ефективно знищують посівом чорнобривців (*African marigold*) чи зароблянням у ґрунт зеленої маси хрестоцвітних олійних культур, наприклад, гірчиці, з якої вивільняються значні обсяги токсичних глюкозинолатів (містяться в гірчичній оліві).

Інша тенденція – використання стійких до хвороби реплантації вегетативно розмножуваних підщеп яблуні, зокрема CG11, CG16 та CG41, отриманих в Корнельському університеті США. Їх активно вивчають в садівничих регіонах Західної Європи.

Література

1. Henfrey J., Baab G. Specific replant disease in apple // *European fruitgrowing magazine*. – 2013. – №3. – P. 18-21.
2. Replant disease // *European fruitgrowing magazine*. – 2013. – №4. – P. 80.
3. Wiedmer R., Thalheimer M. Replant disease in South Tyrolean fruit growing // *European fruitgrowing magazine*. – 2013. – №4. – P. 15-16.

(Р.В.Яковенко, О.В.Мельник)

ПОРІЧКА НА ШПАЛЕРАХ: польський досвід

Так склалося, що вирощування порічок польські садівники вважають менш прибутковим від чорної смородини. Незважаючи на вищу їх врожайність, чорна смородина й надалі домінує, що є наслідком політики закупівельних цін переробних підприємств. Проте розвиток логістики, відповідного маркетингу та привабливого упакування розкрив перспективи вирощуванню порічок для споживання в свіжому вигляді.

Ґруннто-кліматичні умови середньої смуги (Польща) дають змогу отримувати на шпалерах крупні, привабливі (незабруднені) ягоди порічок. Придатна для механізованого збирання схема садіння 3 x 0,5 м забезпечує щільність близько семи тисяч рослин на гектарі, а за 2,5-метрової ширини міжрядь з ручним збором врожаю – навіть до восьми тисяч. Вищу врожайність з одиниці площі забезпечує ущільнене садіння, тому в плівковому тунелі чи під плівковим дахом за схеми 1,2–1,3 x 0,3–0,5 м (25–27 тисяч рослин на гектарі) з рослини збирають кілограм ягід, а з плодоносної плантації – від восьми до 25–30 т/га врожаю.

На шпалерах зазвичай вирощують високоврожайні і мало вразливі до хвороб листя червоноплідні сорти Ровада, Джуніфер, Руднеус та Августус, що різняться силою росту, розміром ягід, якістю грон і строком досягання.

На 2–4-дротових шпалерах порічку формують з одним, двома або трьома основними стеблами (провідниками; рисунок).

Шпалерна культура – досить затратна технологія, що потребує зрошення і підпорної конструкції з дерев'яних або бетонних стовпців (останні довговічніші) з розтягнутим на них дротом та прикріпленими до нього дерев'яними чи бамбуковими жердинами (металевими або пластиковими трубками). До них і підв'язують провідники, запобігаючи пошкодженню й поляганню під тягарем врожаю. Для захисту від дощу над рядами монтують плівковий дах, а прикущові смуги накривають чорним агроволокном, що контролює забур'янення і захищає врожай від забруднення.

Основні стебла (провідники) виводять на шпалері до необхідної висоти протягом трьох років, утримуючи їх у вертикальному стані й усуваючи надмір прикореневих паростків та проріджуючи бічні пагони. Оскільки надмірне загущення негативно діє на якість ягід у гронах, відстань між провідниками має становити близько 25 см. У міру росту провідники підв'язують до підпор, а скеровані в бік міжрядь гілки зазвичай видаляють (інколи вкорочують), не допускаючи загущення верхньої частини рослин.

Утворену в такий спосіб крону проріджують, прищипуючи трав'янисті бічні